

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XXXV, 2026, letos Listy č. 6 (od r. 1992 až dosud už Listy č. 333) z 2. 6. 2026. Stran 8, náklad 240 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub Knihovny města Plzně, p. o., jako barevné břicho Plže č. 6/2026 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

MILÍ PŘÁTELÉ...

***„Jedna vlaštovka neznamená, že je léto,
ani jeden pěkný den; Rovněž ani jeden den
nebo chvilka štěstí neznamená,
že člověk je úplně št’astný.“***

(Aristoteles)

*

BYLO NEBYLO

... Plzeňský nakladatel Miloslav Krist (ArtKrist) vydal druhotinu **Petry Kohoutové**, novelu Zakázaný vysílání. Jedná se o vtipné vzpomínání hrdinky Katky na její dětství a dospívání v normalizačním Československu.

U stejného nakladatele se rovněž dočkala vydání próza **Iva Fencla** „o nesamozřejmosti rodinného štěstí“ Domek pana Stilburyho a jiné báchorky (ArtKrist, 2026), prý už v definitivní verzi. (První knihu s názvem jen Domek pana Stilburyho vydala v roce 2013 NAVA.)

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

* **V pondělí 1. června 2026 od 9:00 do 18:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na Pohádkový dětský den. Zábavný program s pohádkovými postavami. Vstup volný.

- * **V pondělí 1. června 2026 od 13:00 do 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na Dětský den: odpoledne plné her, divadélka a písniček. Vstup volný.
- * **Ve čtvrtek 4. června 2026 v 17:00 hodin** Středisko západočeských spisovatelů zve na dvorek Výstavní sítě „13“ ZČG v Plzni (Pražská 13) na pořad s názvem Jarní poetický dvorek. Autorské čtení poezie uvádějí **Vlasta Špinková** a **Jiří Hlobil**. Vstupné 25,- Kč. V případě nepříznivého počasí se uskuteční v Přednáškovém sále galerie.
- * **Ve čtvrtek 4. června 2026 v 17:00 hodin** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do hudebního kabinetu své hlavní budovy (Smetanovy sady 2) na vernisáž výstavy fotografií Pavla Koppa s doprovodnými texty **Miroslava Horníčka** a **Pavla Hejduka** Praha město milostné. Výstava potrvá do 31. 8. 2026. Vstup volný.
- * **V pátek 5. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 5. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Slovany (Táborská 24) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 5. června 2026 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 5. června 2026 v 17:00 hodin** jste zváni do Muzea církevního umění plzeňské diecéze (Františkánská 11) na autorská čtení západočeských a bavorských spisovatelů. Za českou stranu zazní texty **Jana Hrada**, **Tamary Kopřivové**, **Květy Monhartové**, **Gabriely Špalkové**, **Evy Válkové**, **Alenky Vávrové** (v podání Petra Jančaříka) a **Marka Velebného**, německé texty představí **Marita Panzer** a **Angela Kreuz**. Hudební doprovod Angela Kreuz a Dieter Lohr. Pořadem provází Tamara Kopřivová. V rámci festivalu duchovní kultury Letnice umělců. Vstupné 30,- Kč.
- * **V neděli 7. června 2026 v 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do Přednáškového sálu Výstavní sítě „13“ (Pražská 13) na křest nového románu **Terezy Herzogové** Tanečnice. Uvádí Jiří Hlobil. Dále účinkují taneční skupina Arvena a houslistka Simona Bláhová. Vstupné 10,- Kč.
- * **V úterý 9. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na Kniháček: Klub pro rodiče s malými dětmi. Pohádky pro nejmenší, vyprávění, hry v knihovně a hravé čtení. Vstup volný.
- * **V úterý 9. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do M-klubu Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na AFO: Eduard Štorch, lovec mamutů (Česko, 2022). Promítání dokumentárního filmu a pozoruhodném spisovateli. Vstup volný.
- * **V úterý 9. června 2026 v 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve na dvorek Výstavní sítě „13“ (Pražská 13), a to na letní kabaret plný literárního humoru z Čech i ze zámoří s názvem Za křídlo ho nechytíš! Účinkuje Poetické divadlo. Vstupné 25,- Kč.
- * **Ve středu 10. června 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy sítě (B. Smetany 13) na další díl z nového cyklu pořadů Má každý Sherlock svého Watsona? (2). Markéta Čekanová uvádí plzeňské autory detektivek: **V. Grubera**, **V. Křivance**, **Z. Rampichovou**, **J. Mašatu** a **A. Mazáče**. Vstup volný.

- * **V pátek 12. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 12. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 12. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Ústřední knihovny pro děti a mládež (B. Smetany 13) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 12. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **Ve středu 17. června 2026 v 17:00 hodin** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do Galerie Evropského domu (nám. Republiky 12) na setkání s novinářkou a spisovatelkou **Beate Franck** a na autorské čtení z její knihy Bitte ein Pilsen! (2026). Vstup volný.
- * **V pátek 19. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 19. června 2026 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **Ve středu 24. června 2026 v 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do Přednáškového sálu Výstavní síně „13“ (Pražská 13) na křest básnické sbírky **Vlasty Špinkové** s fotografiemi Zdeňka Sýkory Torzo stromu. Pořadem provází **Milena Hasalová**. Hudební doprovod Duo E.F.S. – Michal Polcar a Milan Benedikt Karpíšek. Vstupné 10,- Kč.
- * **Ve čtvrtek 25. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Ústřední knihovny pro děti a mládež (B. Smetany 13) na Čtení pro nejmenší v angličtině. Vstup volný.
- * **Ve čtvrtek 25. června 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Centra robotiky (Cukrovarská 2996/23) na další Wikiklub. Společné psaní Wikipedie. Vstup volný.

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **MÁCHOVOU STOPOU 2026.** Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích vypisuje **XVIII. ročník literární soutěže Máchovou stopou**. Soutěž je určena dětem i dospělým a bude hodnocena v kategoriích: žáci a studenti do 18 let a dospělí autoři bez věkového omezení. Jelikož soutěž dospěla do 18. ročníku, do plnoletosti, a „skládá maturitu“, téma zní „**Už jsme prý dospěli...**“ Autoři tedy mohou psát o školním prostředí, učitelích nebo žácích, o základce, anebo univerzitě, o všedním dnu, zkouškách, výletech... Lze zaslat původní, dosud nepublikovaný **prozaický** text o max. rozsahu 3 normostrany (cca 5 400 znaků, max 1 000 slov). Na závěr soutěžního příspěvku uveďte soutěžní kategorii, jméno a příjmení, e-mailovou a poštovní adresu. Každý účastník smí zaslat pouze jedno dílo. Zasláním příspěvku autor zároveň vyjadřuje souhlas s případným zveřejněním díla bez nároku na honorář a souhlas se zpracováním poskytnutých osobních údajů pro účely organizace soutěže včetně jejich zveřejnění, to vše v souladu se zákonnými předpisy. **Uzávěrka je 20. září 2026.** Adresa: machovoustopou@seznam.cz. Práce bude hodnotit odborná porota ve složení Petra Hůlová (spisovatelka), Štěpán Javůrek (spisovatel) a Petr Bašus (pedagog). Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne do konce roku v Litoměřicích. Nejlepší autoři budou odměněni. Více informací na <https://www.knihovnalitomerice.cz/program-akci/details/2026-04-01/436-machovou-stopou-2026-literarni-soutez>.

* **O KNIHOVNICKOU SOVU 2026.** Městská knihovna v Praze vyhlásila *VI. ročník literární soutěže O knihovnickou sovu*, tentokrát na téma **Foxtrot s osudem**. – Pořadatelé zvou autory k tanci slov, poptávají povídky, které mají rytmus. Mohou prý být o tanci skutečném i metaforickém. A jelikož ve foxtrotu jdete tu dopředu, tu zase zpátky, také příběhy jím inspirované mohou obsahovat prudké zvraty osudu, mohou měnit tempo vyprávění, strukturu textu či délku vět. (Nebo si slovo foxtrot lze přeložit z angličtiny a psát o liškách.) – Soutěž je určena dospělým autorům. Lze poslat původní, dosud nepublikovanou a do jiné soutěže nepřihlášenou **povídku** o max. rozsahu 5 normostran (9 000 znaků vč. mezer), ve formátu .doc nebo .docx. Každý autor může přihlásit pouze jedno dílo. Soutěž je anonymní, jméno autora pište do e-mailu, nikoliv do povídky samé. Zasláním díla do soutěže autor zároveň dává souhlas s jeho případným otištěním v e-sborníku, s redakční úpravou a zveřejněním na webových stránkách MKP. **Uzávěrka je 30. června 2026.** Adresa: jarmila.kasparova@mlp.cz. Práce bude hodnotit odborná porota složená z knihovníků Městské knihovny v Praze. Nejlepší texty budou odměněny diplomem a knižními cenami a zveřejněny v e-sborníku soutěže. Slavnostní vyhlášení vítězů proběhne v září 2026. Více informací na: <https://www.mlp.cz/cz/novinky/o-knihovnickou-sovu-2026>.

* **COOBOO HLEDÁ TALENT! 2026.** Nakladatelství CooBoo, člen skupiny Albatros Media a. s., vyhlásilo *VII. ročník literární soutěže CooBoo hledá talent!*, tentokrát na téma **Vánoční feel-good příběh**. Soutěž je určena všem autorům. Účastník musí dovést nejpozději v den uzávěrky 15 let, nebo mít souhlas rodičů. Lze poslat dosud nepublikovaný co nejkompletnější rukopis v českém jazyce (max. 450 000 znaků) s příběhem plným kouzel, radosti a sváteční pohody. Je jedno, bude-li to fantasy, contemporary nebo něco úplně jiného. Autor přiloží dokument (Word) s vyplněnými body: jméno a příjmení, krátký medailonek o sobě (max. 500 znaků), název díla, charakteristika a stručný obsah (anotace, max. 1 800 znaků), vybranou ukázkou z rukopisu, která porotce určitě zaujme (max. 9 000 znaků), odkaz na svůj profil na sociálních sítích (pokud má). Dále přiloží podepsaný souhlas se zpracováním osobních údajů (ke stažení na webu). **Uzávěrka je 31. července 2026.** Adresa: cooboo@albatrosmedia.cz. Redaktoři do 15. 9. 2026 vyberou finálové rukopisy, které poputují k odborné porotě. Vyhlášení proběhne na HumbookFestu na podzim 2026. Oceněný autor či autorka zároveň získá odměnu ve výši 20 000,- Kč. Výherce se zavazuje vydat rukopis v nakladatelství CooBoo. Více informací na <https://www.cooboo.cz/aktualita/spoustime-sedmy-rocnik-literarni-souteze-coo-boo-hleda-talent/>.

*

OHLASY * REFLEXE * POVÍDKY * BÁSNĚ * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

*** IVO FENCL: Oprava knihovny a zpěvák Petr Novák**

Letitý měsíčník Plž, který je propojený s ještě letitějšími Listy Ason-klubu, bude patrně vznikat v budově bývalé pošty u hlavního plzeňského nádraží, kde jsem léta pracoval nikoli jako pisář, natož pak spisovatel, ale jako pošťák. V devadesátých letech jsem si tam, pravda, především chodil pro diety co zaměstnancem tzv. vlakové pošty, a to téměř do likvidace tohoto provozu na konci milénia. Hezká práce a pro mě životní, ale ideální byla i pro určitý typ lidí, které doma nedrží děti a manželky. Ještě jsem byl mlád a nepatřil mezi ně, ale i jinak to bylo zaměstnání mimo tradiční normy! Jak asi víte, většina lidí jaksi intuitivně „potřebuje“ chodit do práce (mít své jisté) den co den s výjimkou víkendů. Zde to tak nebylo. Zde jste být pravidelní nemuseli. Dostávali jsme rozpis, akceptovali turnus a během víc než měsíce absolvovali putování do X lokalit Česka. A znovu. Dopisy a balíky jsme se naučili třídít, něco vezli tam, něco jiného zpátky a většinou přes noc, třídilo se cestou, a když jste byli schopní a měli to rozdělené do pytlů rychle, mohli jste se tím zbylým poštovním pytle přikrýt a spát. Nikdo vás nerušil, ve vagónech existovaly ložničky a ubytovny čekaly v cíli, ale zrovna tak jste v cíli mohli vyrazit na celodenní výlet po okolí Varů, dejme tomu. Líčím to detailněji v knize *Haraš*, kterou mi letos vydali, a má kresba-mumraj na obálce symbolistně

zachycuje tehdejší míru mé svobody, které ale nebylo úplné maximum, takže nám z té pohodové práce nijak neharášilo v kebulích a byli jsme každopádně co kasta vyvolených přesvědčeni, že si toho máme vážit a nic lepšího nebude.

Proč to u nádraží i na cestách natolik šlapalo a fungovalo? Vlakovku v té samé podobě vymysleli a zavedli již za starého dobrého Rakouska a moc se nezměnila, jen jsme dávno netopili uhlím. Už Jiří Karásek ze Lvovic putovával s vlakovákou (aniž bych se s ním chtěl srovnávat) a pochvaloval si, že stačil mezi směnami brouzdat po Vídni a našel tam přítele, ne-li mecenáše. To já už do Vídně nejezdil, ale občas jsme mohli brouzdat po Brně, Tachově, Budějovicích, Stříbře, Klatovech, Chebu, Varech či Domažlicích, a teprve vpoledne vyráželi „dom“ s novou várkou místní pošty. Zlaté časy – a nepochybně bych dnes byl o něco jiný, kdybych nesdílel ono poslání už po svém dvacátém, pětadvacátém a ještě třiatřicátém roce. Do toho věku mě nikdo nijak „nedusil“ a necpal do výrazných mezí a připomenu symbolický momentík. Jednou jsem skončil putování v Chebu a dle rozpisu měl jet zpátky nazítří. Využil jsem volna a šel na tamní koncert Petra Nováka, jenže jej zrušili. Snad byl Novák indisponován; a tehdy jsem si prvně i naposled řekl, že se přece za ním mohu „mrknout“ do Prahy: i tam jsme psaníčka vozili a končili buď na letišti (to byli jízdy autobusem) nebo na „Hlaváku“. Věděl jsem, že Petr přes den sedává v jednom podniku proti domu U Rotta a ve svém volnu jsem tam došel a ležérně nahlédl. Páni! Fakt tam dle! Hulil, měl před sebou minerálku. Já tomu nechtěl věřit, inu, vidlák z Plzně. Čemuž odpovídá i další: ani mě nenapadlo vzít nějakou Novákovu desku k podepsání. Ale také z toho důvodu jsem ji nepopadl, že mi připadalo: „To dělá každý, nechci to opakovat.“ Výčepnímu jsem řekl o pivo a sedl si slušně dál od Nováka a on na mě zírl. Kdyby se tak zvláště nekoukl a kdyby tam nebyl zrovna sám, dopil bych plzeň, pozdravil a šel a nic víc, ale tohle mě podnítilo a „poudám“: „Brý den, víte, vy jste úplně mimo normy.“ Protože i má práce ve vlacích mi tenkrát připadala mimo normy. Usmál se. Pil sodovku a naznačil jsem ve vzduchu, že si s ním cinkám. Možná si řeknete, proč jsem takto jindy nezašel i za Hrabalem (k Tygrovi), nebo ještě za nějakým dalším známým vysedávalem, ale já si říkal, že by se Hrabal se mnou nebavil, zatímco tady je naděje, a ukázalo se, ano, že se nepletu. Novák spával do jedenácti (asi i po zrušených koncertech) a následně se doploužil právě do „Lívance“ kousek od Staroměstské radnice, ve které se roku 86 ženil s Evou Jakoubkovou. V Lívanci dlouho visela i jeho platinová deska, něco si dal v poledne k pití, a když neměl koncert, šel se odpoledne ještě prospat a večer tam seděl podruhé, často s textařem Pavlem Vrbou. Mluvil málo a většinou žvanil Vrba, ale to jsem nezažil. Ti dva ještě plánovali desku, ale plánovali vágně. Hlavně o tom kecali – a to dopadá blbě. A znal jsem i legendy, že Novák platí jako grand za lokál včetně ometáků jako já, ale to mě nepotkalo a pamatuji, že jsem po krátkém rozhovoru v legraci řekl: „Oni jsou *aj* lepší zpěváci, koneckonců.“ A Novák klidně přikývl a jmenoval Hendrixe a já byl vždy spíš přes literaturu a znal legendárního Jimiho v té době leda dle jména, takže jsem to Novákovi odkývl a brzy poté se pakoval, i když vysoce šťastně. Uvědomil jsem si, že jsme každý z jiného světa a nejsem ve svém živlu. To, že tam byl zrovinka jen s výčepním, mi dnes přijde neuvěřitelné, a občas se ptám nějakého člověka, zda se s Novákem osobně nesetkal, a většinou ti lidé vrtí hlavou. Já byl dvakrát na koncertě a dvakrát v Lívanci, ale podruhé tam Novák neseděl a nějak jsem na něj pak zapomněl. Jak víte, umřel jen rok a půl po své padesátce – v roce 1997, napřesrok to bude třicet let.

A pošta? Rovněž krapet zmírá. Dnes se mailuje a komunikuje nepapírově a existuje Zásilkovna. Dostali se do nepříjemné situace a představa, že pro ně kdysi pracovali muži a dámy v modrých vagónech a že celá Pošta úspěšně spolupracovala s Českými drahami, je pro dnešní šéfy úsměvná. Zbyly jen vzpomínky lidí, kteří vymírají, a dokonce zanikl už i časopis, jenž žil jeden čas z nostalgie po oné práci. Jsem pamětník Metuzalém, je mi asi už sto a v té mé knize je příběh, ale duší knihy je orámování toho příběhu fascinujícím prostředím, které pro mě zůstává nezapomenutelné. Nechci produkovat patos, ale je to, inu, jako když slyšíte *Náhrobní kámen* (ten song) a zbytek života leda vzpomínáte. A já otiskl s Kristovou pomocí vzpomínky do knížky, načmáral obrázek na obálku a jenom ti hrdinové a hrdinky se reálně jmenovali „jináč“. Jejich předlohy mě po roky obklopovaly jako živel, a to mile, a na celičké věci mi připadá hezké i naše (pocitivé) zachovávání listovního tajemství. Jistěže jsme je dodržovali. Nebylo představitelné, že bych jakýkoli dopis i jen ze zvědavosti otevřel a zase zalepil, to se samozřejmě nedělalo a podobná věc mě nenapadla ani ve snu, ačkoli ve vagónech nefungovaly jakékoli kamery. Ale nelze popřít, že se občas neobjevil

fiškus, který zásilky vykrádal, byly to ovšem výjimky a za léta jsem pouze párkrát zažil, že byl kolega propuštěn. A pak jsem skončil taky, i jako poctivec, a prý jsme byli nerentabilní. Takže jsem musel do života a poznámky s příhodami jsem během tří desetiletí opakovaně přepsal a proškrtal, než mi to připadalo hodné knihy *Haraš*, ve které zaznamenávám i to, jak jsem se v Kristových letech zamiloval, avšak implicitně tam je, doufám, cítit i jiná láska. K poště, k práci, ke kolegům a ke svobodě, která byla v devadesátkách až neuvěřitelně samozřejmá. (Starý Plzenec, 2. 5. 2026)

*** IVO FENCL: S Helenou na Světě knihy**

I roku 2026 se konal *Svět knihy* na pražském Výstavišti, ale hlavní palác jen dokončují, i rejdlilo se uvnitř hal postavených vzadu na lukách, kde to miluji snad od chvíle, kdy mě rodiče prvně vzali k Maroldovu panoramatu jisté bitvy. U Křížikovy fontány dominuje areálu „Goja pyramida“. „Pavle? Byl's tam na *Fantomovi opery*?“ ptal jsem se JUDr. Vespalice, s kterým jsem na Trhu trávil nejvíc času. „Ne,“ řekl. „Na *Vlasech*. Hráli naží! Uprostřed nahlásili pumu, tak nás evakovali.“ „A vrátili vstupné?“ „Proč? Dohrálo se to.“ Upil pivo, bylo vidět, že má zážitek.

Za Palácem mě víc uhranuly kovové terasy – s výhledy do všech stran. Jsou neuvěřitelně rozsáhlé, členité. Ač se sobotním veletrhem valily davy, na těch nebeských promenádách nad lidem a jeho smogem, tam zelo místa. Tam jste našli soukromí! A zda jsem těmi trasami bloumal? Ani ne; ale sem tam si četla nějaká dívka – na jedné z mnoha laviček – a jinde rokovali milenci. Rodiny. Trčí tam i věžičky, funguje kavárna, hodinu za hodinou se dalo shlížet přes zábradlí na lid, anebo minimálně do chvíle, než jste zrakem vyhmátli známého. Víím, že řeknu klišé, ale „usedalo mi srdce“ a metál bych dal architektovi, co to vymyslel tak ladně. I sám Palác už vstal z popele... a je blyštivější. A že to trvá? To tu řešit nechci.

V pátek 15. 5. bylo jasno, ne však vedro, a do dále na trávě posedávaly skupiny. Areálem šly základní a střední školy a děti nevypadaly otráveně. V sobotu se sice zataáhlo a dav začal být hutný, ale terasy to jistily? Zachraňovaly. Párkrát jsem tam chvíli relaxoval a Pavel šel do fronty na britského velvyslance. Do fronty na hodinu. „Jak je to možný?“ povídám. Ukázal mi vyslancovu knihu o Češích. Povídám: „Aha. Už je tu dlouho.“ „Dva roky.“ „Tak by tu rád zakotvil!“ „Nevím. V lednu nejspíš končí!“ Tu... Moderátorka té autogramiády volá: „U rudé paní přetínám frontu. Omluva, ale zde bude další program, vypršel čas.“ Pavel to ještě stihl. Ani ostatní nedostali šanci řvát, protože uvaděčka zdvihla pomyslné paraple: „Zbytek za mnou na terasy, podpis dostane každý.“

Když jsme se s Pavlem vraceli od Brita do srdce šumu, všiml jsem si pražské pojízdné knihovny. Šel bych laxně dál, ale právník užasl nad obrazy u autobusu, ze kterého vzápětí vyskočil knihovník. Řekl: „Městská knihovna půjčuje totiž i obrazy. Dáte si na čtvrt toku na zeď Gogha, až vás omrzí, dáte tam Čapka.“ A já tupě: „Za kolik?“ „Za nic, máte-li průkazku.“ A já: „Řeknu to v Plzni ředitelce knihovny Heleně Šlesingerové; a víte, můj soused Jan Benedikt tam rovněž jezdí s knihovním busem.“ Ten milý muž však věděl i to a nemusel jsem mu nic říkat, i hnal jsem se za Pavlem, alebrž jsme si den co den dávali uprostřed areálu pivo. Pavel zrovna předával nástupci šéfování *Spolku Karla Čapka* a nový velmistr přisedl. Vespalec léta psal a loni konečně vydal o Čapkovi pěknou knihu, která se rychle prodává, takže jistě dojde na dotisk, a Pavel vykutil X momentů Čapkova života, které nikdo detailně neprobádal. Kniha začíná spisovatelovou prací vychovatele.

Kdo byl ze Západu na letošním Světě knihy? Přesně to neumím detekovat, ale účast byla nejslabší, co pamatuji. Jako každý rok vystoupil Filip Koryta (v Sále Franze Kafky) a na stánku Obce prodávala Anna Šochová (z Chebu), zatímco Honza Sojka si to umí zařídit. Ale to žertuji! Za zdí, u které měla Obec stánek, prodával nakladatel Šulc, a tím i můj kamarád Martin Jiroušek, literární badatel, a právě on mi nabídl po chvíli debaty Sojkovu novinku *Noční údy lamp*. Chňapl jsem po ní a povídám: „Honza tu letos i vystupuje!“ A oni: „Co? Nevíme nic. On by to řek.“ „Tak se mrkněte do rejstříku.“ A Honza Sojka tam byl; ale Jiroušek nalistoval konkrétní program a šlo o jiného Sojku. O Petra.

Ještě před veletrhem mi sdělili, že mohu na stánku Obce klidně prodávat, byť oni chápou, že to jistě nevydržím plné čtyři dni; a já si skutečně tohle plánoval (a konverzaci s krásnými ženami), ale nikdo mě pak do práce naštěstí netlačil a byl jsem rád, že mohu *lítat* jako volný pták po akcích,

popíjetí příležitostně s dobrým Pavlem a ještě se vždycky vracet po schodištích pod modř nebeskou, aleluja: jako kdysi pan Brouček, který o *Výstavě* napsal knihu. Nebo vlastně Svatopluk Čech. Ten chodil týmž prostorem. Ale vracíval jsem se oddaně k Anně Šochové a koupil její knihy (nejednu) a lépe se poznal s její i mou kolegyní Danielovou Honysovou-Radeckou, která mi prodala své pohádky a humoristickou knihu o tom, jak se živila provázením lidí po Praze; a zatímco hned za zdí fungoval specialista na horory Jiroušek, na naší straně seděl jen pár metrů dál Jiří Dědeček, vlastník nakladatelství *Limonádový Joe*. A já... Ještě v pátek jsem se styděl, ale v sobotu ráno jsem začal u jeho stánku a čučel, co nemám. Kus nabídky dlel ještě pod voskovanou plachtou a nevšiml jsem si, že Jiří přichází. „Pozor!“ ozvalo se a plachtu strhl. Pozdravil jsem a povídám: „Já jsem vlastně sběratel a tady na papírku mám 4 poslední vaše knihy, co mi chybí. *Huňatá čuňata*, *Uleželé želé*... Ono to nejde sehnat ani přes *Trh knih*, to byste měli s manželkou dotisknout.“ A Děd? Zvesela houkl: „Tak nám na to dejte!“ A já: „Ani nemám *Projevy, stati a jiné kydy*. Ani ruské vydání *Mého vozu: Můj samochod*.“

Dědeček ztuhl: „Ne. Omyl. Vyšlo polsky.“ Trapas? Ani ne; ale vrátil jsem se k našemu stánku a všiml si, jak si Děd nasazuje slušivý klobouk. Za poslední rok a půl se hodně věcí semlelo, vydali mi šest knížek a pochopitelně jsem je stánku Obce vnutil. Že by se o ně návštěvnici prali, se říct nedá, a román *Jednou kousnutý, dvojnásob plachý* stejně mizí i díky Nepraktově erotické obálce. Už méně táhnou mnou samým kreslené obálky knih *Styky s Jorikou*, *Haraš* a *V nitru Kamerunu* a „tvář“ publikace *Malý tygr, malé peklo* namaloval sám můj nakladatel Miloslav Krist, ale s mým synem. No, a obálka románu *Sabrina Horáčková zemřela a žije v Berouně* pochází od fotografky Evy Hubatové.

Jen chvíli jsem na Veletrhu byl na cestovateli Láďovi Ziburovi: mám všechny jeho knihy a obdivuji ho velmi. XY lidí přece cestuje, ale podobné bestsellery vykoval z poutí jen on.

Navštívil jsem i pořad „historiků“ Františka Niedla a Vlastimila Vondrušky, kde však bylo přelidněno, a křest čtvrté básnické sbírky Michala Horáčka, kde zase bylo až překvapivě prázdko. Co jsem vynechal? Mirka Donutila, Václava Cílka, Jozefa Kariku, Václava Bělohorského, Karla Hvizďalu, Michaela Žantovského, Ondřeje Vaculíka, Martina Hilského, Pavla Kosátika, Alenu Mornštajnovou, Petru Klabouchovou, Pavla Pafka a taky geniální prozaiky Marka Šindelku a Lukáše Vavřečku. Dva dni za sebou byl na Veletrhu i Ondřej Neff, ale já nestihl ani Miloně Čepelku a na jeho druha Svěráka jsem se podívat šel, nicméně fronta se táhla až k vratům Výstaviště! „To bude zítra to samý s Bohdalkou,“ prorokoval jsem a doma pak řekl: „Na Jiřinu jsem ani nešel.“ A uslyšel jsem: „Nebyla tam, omluvila se.“

Tak vidíte. Na podobném veletrhu po sobě teče tolik lidí a prostor je tak členěn, že Jiřinin únik ani nezaregistrujete. A je fakt, že tam po jisté věkové hranici už přicházíte méně, a tak chyběly osobnosti jako Uhde a Kantůrková a Pavel Kohout. V PEN klubovně jsem místo toho navštívil vzletné čtení Lydie Romanské a dlouho jsem mluvil se spisovatelkou Františkou Vrbenskou, která zrovna propadla pesimismu. Jak jsem jí řekl, že čtu její nepřekonatelné články v časopise *Pevnost*. Na Světě knihy předávali rovněž různé ceny a jednu dostal Lada. Byl jsem při tom rád, ale Lada – k mému překvapení – nepřišel, anebo ano, ale pravnuke Viktor Lada. Jako maskota mu dali triko právě s nápisem LADA, které se dá objednat, a při projevu dvakrát zopakoval: „Je fajn, že je o praděda zájem i 70 let po jeho smrti.“ Čímž připomněl, že práva vypršela, i hovořil jsem o tom s právníkem Pavlem Vespalcem a ten se čítil, že podobně „propadl veřejnosti“ Josef Čapek, takže leckdo tlačí na pilu a trh pokračováním *Pejska a kočičky* (Vlastimil Peška, Pavel Fara). „Ale Fara je docela na úrovni,“ povídám. Paul přikývl: „Literárně; ale obrázky? Kopie Čapka. Nedělala je – nakonec – umělá inteligence?“ Povídám: „Ale autor se určitě dohodl s rodinou.“ „To přece dávno nemusí!“ máchl Pavel rezignovaně rukou a vedle nás štěbetaly tři dívky ze školní exkurze, určitě jim nebylo osmnáct. Dali jsme se do řeči, a když nejhezčí řekla, že studuje knihovnictví, podepsal jí Pavel knihu a já své výtisky rozdál rovnou dámám veškerým, načež jsem dopil a mezi dalšími bájemi povídám knihovnici: „A doma řekněte mamince, že jste nás tady potkala a že si vás za deset let vezmu.“ Letmé setkání. Žerty, ale... Pár minut jsem ke svému štěstí „pábil jako d'as“, což mi za to stálo a což mi jde, jak i Pavel ví, a z celého důstojného Veletrhu mi vedle nebeských teras utkvěl nejhlob tento projev hebefilie. Co je horší? Nebezpečí, že budu za deset let opravdu v chomoutu. (Starý Plzenec, 17. 5. 2026)

*

POEZIE

Vít Procházka

MÉNĚCENNÍ

Jsou dva druhy zahrad:
ta ceněná
s hustým trávníkem podle pravítka,
ta méněcenná
s hliněnými skvrnami mezi stébly.

Jsou dva druhy psů:
ten ceněný
s metály od kynologů,
ten méněcenný
s výstrahou od veterináře.

Jsou dva druhy slov:
to ceněné
vykotlané žvásty,
to méněcenné
nadtě tichem.

A jsou ještě dva druhy tradic:
ta méněcenná
po serpentíně snad
vzhůru,
ta ceněná
po dálnici v hromadném
protisměru.

(3. 5. 2026)

LINGUA FRANCA

Ticho je řeč osvobozená
od překladu.

A přesto je tolik jazyků
ticha, kolik je
mlčících.

Přesně dva,
zahrneme-li mezi ně
Boha

—
v Jáchymově.

Dalším tichem
hovořím já,
jakmile se nelegitimuji
„Já, přídomkem z Úspěchu, rodištěm Moje,“

což se stalo
v Benešově

—
na dědově pohřbu.

Umíráme sobě, abychom neumřeli sami.

Že smysl života v úprku před smrtí?
Chránit před lupiči dům tím,
že jej na mour
preventivně
spálíš?

Ticho je řeč osvobozená
od překladu.
(My splácíme slovník...)

(19. 5. 2026)

⌘

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 24. 6. 2026. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

KONTAKT:

Ason-klub při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 301 00 Plzeň,
tel.: 378 038 200, mobil (SMS): 724 253 627,
e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.knihovna.plzen.eu>
